

Afgørelser – Reg. nr.: 00978.01

Fredningen vedrører: Skovgård

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

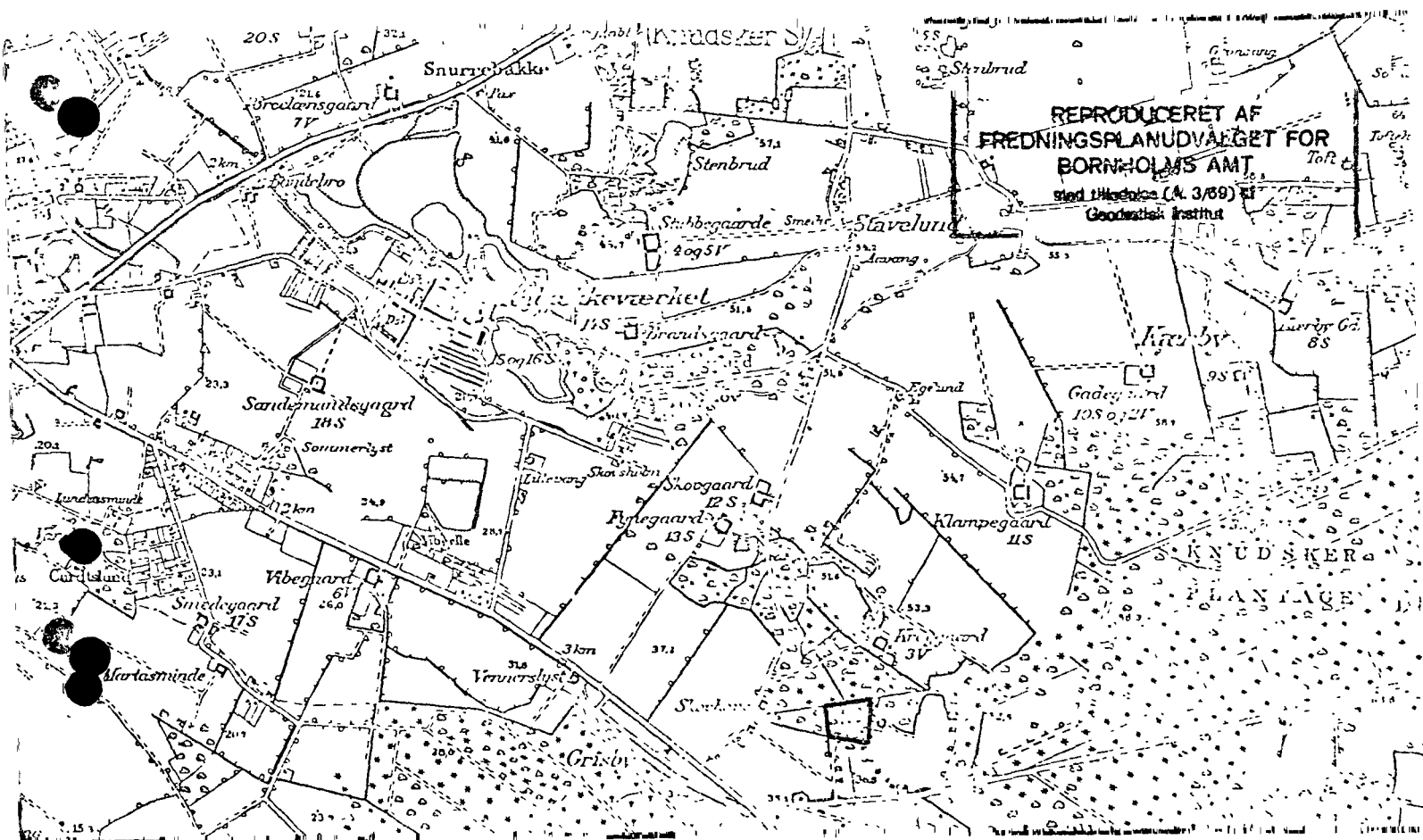
Fredningsnævnet

10-12-1975

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET>

KORTBLAD NR. 5233

1:20000

MATR.NR.: 55

SOGN: Knudsker

AREAL: 1,14 ha.

EJER: Privat.

FREDET: Kendelse af 10.12.1975.

FORMÅL: At bevare området i dets naturtilstand.

INDHOLD: Forbud mod bebyggelse, opdyrkning, beplantning, dræning, stensprængning og -brydning, gødskning og ukrudtsbekæmpelse.

Den skovbevoksede del af området må stadig dyrkes som skov.

Afgræsning af arealet med heste og kreaturer er tilladt. Fredningsmyndighederne kan lade selvsåning o.l. fjerne.

OPRÅTALERT: Fredningsnævnet.

REG. NR.: 137 - 01 - 4

År 1975 den 10. december afsagde fredningsnævnet for
Bornholms amts fredningskreds sålydende

K E N D E L S E

i sag nr. 38/1975

Fredning af en del af
ejendommen matr. nr. 55
Knudsker sogn.

Fredningsplanudvalget for Bornholms amt har ved skrivelse af 18. februar 1975 rejst fredningssag for et 1,14 ha stort område af den gårdejer Christian Jensen, Plantagevej 1, Robbedale, tilhørende landbrugsejendom matr. nr. 55 Knudsker sogn.

Fredningspåstanden har til formål at sikre en bestand af orchidearten Skrueaks, *Spiranthes spiralis*, der findes i området og på en nærliggende ejendom Skovgaard, for hvilken der samtidig er rejst fredningssag. Påstanden går i hovedsagen ud på, at området skal bevares i sin naturtilstand, og at der åbnes mulighed for fredningsmyndighederne for at lade selvsåning og anden opvækst fjerne.

Fredningen er anbefalet af naturfredningsrådet, statens naturfrednings- og landskabskonsulent og Danmarks Naturfredningsforening.

Rejsningen af fredningssagen har været bekendtgjort i Statstidende og de to lokale dagblade den 26. april 1975.

Under et af fredningsnævnet i henhold til naturfredningslovens § 13 stk. 1 afholdt møde den 17. oktober 1975 har naturfredningsrådets repræsentant oplyst, at det er af væsentlig betydning for muligheden for at bevare *Spiranthes spiralis*, at de arealer, der påtænkes fredet, ikke bliver gødet, og at de ikke bliver behandlet med ukrudtsdræbende midler eller plantegifte, hvorfor der ønskes optaget bestemmelser herom i fredningskendelsen.

Ejeren har erklæret sig indforstået med at den af fredningsplanudvalget ønskede fredning gennemføres med de af naturfredningsrådet foreslåede supplerende bestemmelser.

Idet nævnet finder, at det pågældende område af naturvidenskabelige grunde er af væsentlig interesse, vil ejendommen være at frede i overensstemmelse med den af fredningsplanudvalget udarbejdede fredningspåstand med de af naturfredningsrådet foreslåede til-

føjelser som nedenfor bestemt.

Der er mellem fredningsnævnet og ejeren opnået enighed om, at erstatningen for fredningen fastsættes til 4.000 kr. med renter som nedenfor anført.

Fredningen findes ikke at forringe panthavernes sikkerhed i ejendommen, hvorfor ingen del af fredningserstatningen vil være at udbetalt til dem.

Kendelsen vil være at tinglyse servitutstiftende på ejendommen med prioritet forud for pantegæld og private servitutter og byrder.

T H I B E S T E M M E S :

Det på vedhæftede kort angivne areal af ejendommen matr. nr. 55 Knudsker sogn pålægges følgende servitut:

"Arealet skal bevares i dets nuværende tilstand. Det må således ikke bebygges - ej heller med skure, boder eller lignende - opdyrkes, beplantes eller drænes; der må ikke på området foretages stensprængning eller stenbrydning, og der må ikke fjernes sten eller andre materialer derfra - bortset fra træ og brænde fra skoven. Den del af området, der nu er bevokset med skov, må stadig dyrkes som skov. Afgræsning af arealet med heste og kreaturer skal være tilladt.

Fredningsmyndighederne skal efter forudgående meddelelse til ejeren kunne lade selvsåning og anden opvækst fjerne. Med mindre ejeren selv vil foranledige arealet afgræsset, skal fredningsmyndighederne efter forudgående meddelelse være berettiget til at lade en sådan afgræsning foretage.

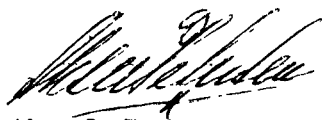
Gødskning, ukrudtsbekæmpelse og anvendelse af plantegifte er ikke tilladt."

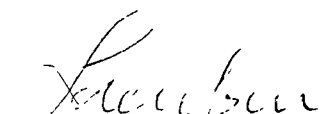
I erstatning betales til gårdejer Christian Jensen, Plantagevej 1, Robbedale pr. Rønne, 4.000 kr., som forrentes fra kendelsens

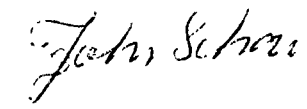
afsigelse med en årlig rente, der er 1% højere end den af Danmarks Nationalbank fastsatte diskonto, der er gældende på dette tidspunkt.

Af erstatningen udredes $\frac{3}{4}$ af statskassen og $\frac{1}{4}$ af Bornholms amtskommune.

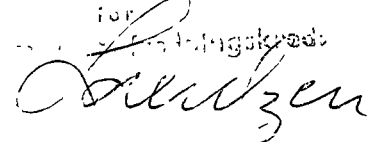
Denne kendelse kan inden 4 uger fra modtagelsen indan-
kes for overfredningsnævnet, Nyropsgade 22, 1602 København V
af ejeren og de i naturfredningslovens § 22 stk. 1 nr. 2 - 6
nævnte personer og myndigheder.

Aksel Petersen

Mogens Lorentzen

Johannes Schou

Udskriftens rigtighed bekræftes.

fredningsnævnet
for
Bornholms Amt

11 DEC. 1975

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 00978.01

Dispensationer i perioden: 14-10-1993 - 08-02-2005

Fredningsnævnet
for

Bornholms amts fredningskreds

Dommerkontoret i Rønne
Damgade 4A · 3700 Rønne

Telefon 56 95 01 45 · Fax 56 95 02 45

REG. NR. 0978,01

Sag nr. 36/1993

Den 14 OKT. 1993

Bornholms Golfklub
Plantagevej 3 B
3700 Rønne.

**GENPART til, Skov- og Naturstyrelsen
til underretning,
D. h. t. Deres skr. af
J. nr.**

15 OKT. 1993

+ bilag.

Overfor fredningsnævnet har golfklubben søgt om godkendelse af, at en del af en fredet klippeløkke på ejendommen matr. nr. 55 Knudsker, er inddraget under golfbanen.

Ejendommen er omfattet af fredningsnævnets kendelse af 10. december 1975. Fredningen har til formål at sikre en bestand af orkidéarten Skrueaks, der midt i 1970-erne havde sin eneste nordiske forekomst her. Det bestemmes i kendelsen, at løkken skal bevares i sin nuværende (1975) tilstand, afgræsset og med spredt træ- og kratvegetation. Der må på det fredede areal på ca. 1,14 ha hverken bygges, plantes, opdyrkes eller drænes. Der må heller ikke fjernes sten fra området. Afgræsning af løkken ved heste og kreaturer skal være tilladt, ligesom det er tilladt at fjerne selvsåning og anden opvækst.

Fredningsnævnet besigtigede ejendommen den 21. september 1993 og konstaterede, at en ca. 500 m² stor del af den fredede klippeløkke var ryddet for træer og de spredtliggende sten samlet i en række langs vejen, hvorefter der var påført jord udefra og planeret i en højde på ca. 50-60 cm over det oprindelige jordniveau. Endvidere var der syd for denne klippeløkke blevet ført et ca. 3 m bredt og 30 m langt spor gennem et stengærde, som herefter var væltet ud i området. Dette spor, der tydeligt fremtrådte som adgangsvej fra den underliggende green, var planeret ud gennem den oprindelige stenbestrøning ved hjælp af tilkørt stabilmateriale i form af skærver og asfalt. Endelig konstateredes det, at der i den østlige udkant af det fredede område var opstillet nogle skurvogne og nedgravet en spildevandstank. I den forbindelse var der opdyngt noget jord og en mængde større sten, ligesom der var fældet en del større træer.

Den 17. juni 1993 foretog repræsentanter for golfklubben besigtigelse af det senere opfyldte areal med en repræsentant for Naturhi-

12/11/93-0001
1993
14

storisk Forening for Bornholm og en repræsentant for Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité. Efter mødet gik arbejdet i gang uden forelæggelse for fredningsnævnet.

Det er af golfklubben under besigtigelsen oplyst, at golfklubbens ledelse var vidende om fredningskendelsen, der hviler på området, og at klubben, da denne fik råderet over området, der tilhører Rønne kommune, af kommunen blev orienteret om kendelsens indhold og fredningsgr nsens udstrækning.

Bornholms Amt har ved skrivelse af 25. august 1993 og under besigtigelsen anbefalet nævnet at meddele Bornholms Golfklub afslag på det ansøgte med påbud om inden en nærmere angiven frist at fjerne den påfyldte jord og stabilmaterialet, retablere stengærde og stenbestrøning og fjerne skurvogne og spildevandsanlæg. Amtet var dog for sit vedkommende indforstået med, at der blev givet tilladelse til at etablere et mindre (max. 5x6 m) udslagssted fra oprindeligt jordniveau efter en af nævnet godkendt plan.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité har bemærket, at foreningen principielt er imod, at der sker indgreb i en engang afsagt fredningskendelse, medmindre ændringer i natur- og samfundsforhold g r det påtrængende aktuelt. Foreningen anser den pågældende fredning for så væsentlig, at man heller ikke i det konkrete tilfælde kan anerkende den skete terrænændring.

Golfklubben har i en skrivelse af 4. oktober 1993 beklaget at have handlet i strid med kendelsen og har erklæret sig indstillet på at etablere og retablere indhegninger og g rder, fjerne påbegyndte anl ggelser af stier m.v. og at fjerne de på området placerede skurvogne, men søger om tilladelse til at bibeholde to udslagssteder på ialt 80 m² i den ryddede og opfyldte klippeløkke. Golfklubben har særlig henvist til, at et udslagssted på kun 5x6 m ikke vil være sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Fredningsnævnet finder henset til fredningens formål ikke grundlag for at meddele Bornholms Golfklub den ansøgte dispensation fra fredningskendelsen. Nævnet er dog indstillet på at tillade golfklubben at etablere et udslagssted (teested) på indtil 30 m² i den nu opfyldte klippeløkke på betingelse af, at udslagsstedet anlægges i niveau med oprindeligt terræn. Nævnet pålægger samtidig golfklub-

ben straks og inden 15. november 1993 at fjerne den påfyldte jord og stabilmaterialer, retablere stengærdet og stenbestrøningen og fjerne skurvogne og spildevandsanlæg fra området.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Efter lov om naturbeskyttelse § 66 stk. 2 bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse § 78 stk. 2 indbringes for Naturklagenævnet af offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indgives skriftligt til fredningsnævnet, Damgade 4 A, 3700 Rønne.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage rettidig indgivet, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms Amt, Danmarks Naturfredningsforening og Rønne kommune.

F. Schønnemann

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

REG. NR. 978.01

Kontor

Reference

Dato

Journalnr

Landskab

HJH

8. december 1993 SN 1211/6-0025

Advokat Peter Vang
St. Torv 2
3700 Rønne

Vedrørende afslag til bibeholdelse af udslagssteder m.v. i fredet klippeløkke, matr.nr. 55 Knudsker (Deres j.nr. 60223513).

Fredningsnævnet for Bornholms Amt har den 14. oktober 1993 pålagt Deres klient, Bornholms Golf Klub, på ovennævnte fredede ejendom, at fjerne påfyldt jord og stabilmateriale samt retablere stengærde og stenbestrøning m.v..

Denne afgørelse har De på Deres klients vegne påklaget til Naturklagenævnet den 10. november 1993.

Naturklagenævnet har den 23. november 1993 videresendt Deres klage til Skov- og Naturstyrelsen til afgørelse.

Den aktuelle del af matr.nr. 55 Knudsker er omfattet af fredningsnævnskendelse af 10. december 1975. I kendelsen er det bl.a. bestemt, at arealet skal bevares i dets nuværende tilstand. Dette betyder bl.a., at der ikke må foretages terrænændringer og fjernes sten derfra.

I Deres klage fremføres principalt, at den foretagne retablering ikke er i modstrid med fredningskendelsen, idet det gøres gældende, at fredningen har til formål at sikre en bestemt bestand af Skrueaks. Subsidiært finder De, at der bør meddeles dispensation fra kendelsen. Herudover anmoder De om, at der gives tilladelse til, at klagen har opsættende virkning.

Postadresse

Telefon

Telex

Telefax

Haraldsgade 53
2100 København Ø

39 27 20 00

21 485 NATURE DK

39 27 98 99

Til det i klageskrivelsen anførte, skal det bemærkes, at det fremgår direkte af fredningskendelsen, at arealet skal bevares i den nuværende tilstand.

På baggrund af de i sagen foreliggende oplysninger, finder Skov- og Naturstyrelsen at kunne tiltræde den af fredningsnævnet anlagte vurdering og truffene afgørelse.

Skov- og Naturstyrelsen stadfæster herved afgørelsen af 14. oktober 1993 truffet af Fredningsnævnet for Bornholms Amt, idet retableringsfristen for de påankede foranstaltninger dog fastsættes til 15. januar 1994.

Der er ikke ved denne afgørelse taget stilling til ansøgning af 11. november 1993 til fredningsnævnet fra Bornholms Golfklub.

Skov- og Naturstyrelsens afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder.

Med venlig hilsen

Jørgen Helk

Kopi:

- Rønne Kommune
- Bornholms Amt (j.nr. 8-70-51-8-407-2/90)
- Danmarks Naturfredningsforening
- Fredningsnævnet for Bornholms Amt (j.nr. 36/1993)
 - nævnets akter vedlagt.

Bornholms Golfklub

Plantagevej 3 B

3700 Rønne.

GENPART til, Skov- og Naturstyrelsen
til underretning,
D. h. t. Deres skr. af
J. nr.

Ved skrivelse af 14. oktober 1993 afslog fredningsnævnet at meddele Bornholms Golfklub tilladelse til at inddrage en fredet klippeløkke på ejendommen matr. nr. 55 Knudsker under golfbanen i Robbedale. Nævnet pålagde golfklubben straks og inden den 15. november 1993 at fjerne den påfyldte jord og stabilmaterialet, retablere et nedbrudt stengærde og en stenbestrøning og fjerne skurvogne og spildevandsanlæg fra området. Skov- og Naturstyrelsen stadfæstede ved skrivelse af 8. december 1993 fredningsnævnets afgørelse, idet fristen for retablering af de foranstaltninger, sagen vedrører, dog fastsattes til den 15. januar 1994.

Ved skrivelse af 3. januar 1994 har golfklubben nu ansøgt fredningsnævnet om en udsættelse af fristen for retablering af jordarbejderne indtil udgangen af maj måned 1994, idet det angives, at det ikke på nuværende tidspunkt er muligt at foretage retableringen med maskiner uden at ødelægge området på grund af jordbundens meget store vandindhold.

Bornholms Amt har i en skrivelse af 7. januar 1994 anbefalet nævnet at pålægge Bornholms Golfklub at fjerne den påfyldte jord og stabilmateriale samt at retablere stengærdet ved først givne lejlighed med længere tids barfrost, dog senest den 31. maj 1994.

Fredningsnævnet finder, at golfklubben ved ikke straks at påbegynde retableringen af jordarbejderne selv har bragt sig i en situation, hvor den påbudte øjeblikkelige retablering er vanskeliggjort, dersom maskiner skal anvendes. Fredningsnævnet finder anledning til at udtrykke sin misbilligelse heraf.

Miljøministeriet

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 1211/6 - 0025

Akt. nr. 3

BH.

JES
3/1

Efter omstændighederne ændrer fredningsnævnet dog den tidligere meddelte retableringsfrist, således at det pålægges Bornholms Golfklub efter Bornholms Amts anvisning at fjerne den påfyldte jord og stabilmaterialet samt retablere stengærdet ved først givne lejlighed med længere tids barfrost. Dog pålægges det golfklubben at udføre retableringen inden udgangen af maj måned 1994.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse § 78 stk. 2 indbringes for Naturklagenævnet af offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indgives skriftligt til fredningsnævnet, Damgade 4 A, 3700 Rønne.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms Amt, Danmarks Naturfredningsforening og Rønne kommune.

E. Schönhemann

INDHOLDSFORTEGNELSE

- Afgørelse af 08.12.93 (SNS025/93) - stadfæstelse af nævns-afgørelse af 14.10.93 om afslag til bibeholdelse af udslagssteder.
- Afgørelse af 21.01.94 (nævn 1/94) - tilladelse til udsættelse af frist for reetablering af jordarbejder.

FREDNINGSNÆVNET

for Bornholms Amts fredningskreds

Tlf. 5695 0145

Damgade 4a
3700 Rønne
Fax. 5695 0245

los

Bornholms Golf Klub
Plantagevej 3 B
3700 RønneSkov- og Naturstyrelsen
Fredningsregisteret
Haraldsgade 53
2100 København ØModtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

16 OKT. 2000

MPS10035/Sagsbeh: MPS
J.nr. 06.11.01.01.2000-1

Den 13/10-2000

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til at flytte et udslagssted 15 m ind i en fredet klippeløkke på ejendommen matr.nr. 55-a Knudsker ved Robbedale. Projektet er nærmere beskrevet i det til nævnet fremsendte materiale.

Det fremgår af sagen, at klippeløkken er omfattet af en den 10. december 1975 afsagt fredningskendelse, der blandt andet indeholder bestemmelser om sikring af bestanden af orkidéarten Skrueaks. Løkken skal bevares og fremstå afgræsset med spredt træ- og kratvegetation. Det fredede areal må hverken bygges, beplantes, opdyrkes eller drænes, ligesom der ikke må fjernes sten fra området. Afgræsning af løkken ved heste og kreaturer skal være tilladt, ligesom det er tilladt at fjerne selvsåning og anden opvækst.

Det fremgår endvidere, at nævnet i 1993 ikke fandt grundlag for at meddele golfklubben lovliggørende dispensation til bibeholdelse af en oprydning og planering af 500 m² af det fredede areal. Nævnet var dog sindet at tillade etablering af et indtil 30 m² stort udslagssted i den sydvestlige del af den fredede løkke. Udslagsstedet er ikke etableret.

Fredningsnævnet meddeler herved afslag til anlæg af et udslagssted inde i den fredede klippeløkke, når navnlig henses til områdets karakter af klippeløkke med tilhørende særlig flora, hvorved bemærkes, at fredningens formål har været at sikre en bestand af orkidéarten Skrueaks, hvorom det er oplyst, at det som følge af plantens karakter ikke ganske kan udelukkes, at orkidéarten fortsat forekommer i området, omend den ikke er set i flere år. Under disse omstændigheder og når henses til de i fredningen indeholdte særlige pleje-anvisninger, finder fredningsnævnet, at en gennemførelse af det ansøgte projekt vil indebære en så vidtgående afvigelse fra fredningen, at en tilladelse ikke kan meddeles i medfør af den sædvanlige dispensationsadgang efter naturbeskyttelseslovens § 50 stk. 1, men i stedet forudsætter en hel eller delvis ophævelse af fredningen.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2 indbringes for Naturklagenævnet af golfklubben, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indgives skriftligt til fredningsnævnet, Damgade 4A, 3700 Rønne.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms Amt, Danmarks Naturfredningsforening og Rønne kommune.

F. Schønnemann

Genpart til : Skov- og Naturstyrelsen Fredningsregisteret
Til Deres orientering.

NATURKLAGENÆVNET
FORMANDEN

Frederiksborggade 15, 1360 København K

Tlf.: 3395 5700

Fax: 3395 5769

X.400: S=nkn; P=sdn; A=dk400; C=dk

E-mail: nkn@nkn.dk

14 JAN. 2004

J.nr.: 03-121/400-0001

INV

Afgørelse

i sagen om etablering af to udslagssteder i Chr. Jensens Løkke i Rønne
Kommune.

Fredningsnævnet for Bornholms Amt har den 29. november 2002 efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, meddelt afslag på dispensation fra den på matr.nr. 55b Knudsker sogn tinglyste fredningsdeklaration til etablering to udslagssteder i forbindelse med udvidelse af en golfbane. Afgørelsen er af ansøgeren - Bornholms Golf Klub - påklaget til Naturklagenævnet.

Arealet, der er på ca. 1,1 ha og ejes af Rønne Kommune, ligger sydøst for Rønne, mellem Knudsker og Rønne plantager. Bornholms Golf Klubs baner ligger på begge sider af arealet. Arealet, der omtales som Chr. Jensens Løkke, er omfattet af fredningskendelse af 10. december 1975. Kendelsen har følgende ordlyd:

"Arealet skal bevares i dets nuværende tilstand. Det må således ikke bebygges - ej heller med skure, boder eller lignende - opdyrkes, beplantes, eller drænes; der må ikke på området foretages stensprængning eller stenbrydning, og der må ikke fjernes sten eller andre materialer derfra - bortset fra træ og brænde fra skoven. Den del af området, der nu er bevokset med skov, må stadig dyrkes som skov. Afgræsning af arealet med heste og kreaturer skal være tilladt.

Fredningsmyndighederne skal efter forudgående meddelelse til ejeren kunne lade selvsåning og anden opvækst fjerne. Med mindre ejeren selv vil foranledige arealet afgræsset, skal fredningsmyndighederne efter forudgående meddelelse være berettiget til at lade en sådan afgræsning foretage.

Gødskning, ukrudtsbekæmpelse og anvendelse af plantegifte er ikke tilladt."

Bornholms Golf Klub har søgt om tilladelse til at etablere to udslagssteder i Chr. Jensens Løkke, idet klubben efter forhandlinger med de omkringliggende lodsejere ikke forventer at kunne få mere jord til udvidelsen af golfbanen.

De projekterede udslagssteder måler hver 4 x 4 m, hvortil kommer stiadgang. Projektet omfatter således i alt ca. 48 m². Udslagsstederne forventes opført i 20 cm's højde og belagt med en nyere type naturgræsmatte. I forbindelse med projektets udførelse vil det blive nødvendigt at skove nogle træer mod vest. Golfklubben tilbyder, efter anvisning fra Amtet, at holde uønsket opvækst nede, såfremt ansøgningen imødekommes.

Fredningsnævnet har meddelt afslag på det ansøgte under henvisning til fredningsnævnets afslag af 13. oktober 2000 på ansøgning om anlæg af et tilsvarende udslagssted i en anden del af den fredede løkke. Af afgørelsen fremgår det:

"når navnlig henses til områdets karakter af klippeløkke med tilhørende særlig flora, hvorved bemærkes, at fredningens formål har været at sikre en bestand af orkidéarten skrueaks, hvorom det er oplyst, at det som følge af plantens karakter ikke ganske kan udelukkes, at orkidéarten fortsat forekommer i området, omend den ikke er set i flere år. Under disse omstændigheder og når henses til de i fredningen indeholdte særlige plejeanvisninger, finder fredningsnævnet, at en gennemførelse af det ansøgte projekt vil indebære en så vidtgående afvigelse fra fredningen, at en tilladelse ikke kan meddeles i medfør af den sædvanlige dispensationsadgang efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, men i stedet forudsætter en hel eller delvis ophævelse af fredningen..."

Bornholms Amt, Danmarks Naturfredningsforening og Rønne Kommune har indstillet, at der meddeles afslag på det ansøgte, idet en etablering af udslagsstederne i realiteten vil indebære en ophævelse af fredningen.

Bornholms Golf Klub har i klagen navnlig anført, at man ikke ønsker at gribe ind i konceptet for fredningen, men at man netop ønsker at bevare løkkens oprindelige udseende blot ved at etablere de ansøgte udslagssteder, som tilsammen udgør 32 m² samt ca. 16 m² til stisystem.

Bornholms Golf Klub ønsker at give adgang til området, idet en Bornholmsk stenløkke vil blive oplevet som et turistmæssigt godt indslag. I alle de år løkken har været fredet, er der ikke set interesserede borgere. Det må derfor være oplagt, at man får mulighed for at fremvise

den bevaringsværdige løkke for golfklubbens ca. 4.000 - 6.000 gæster om året.

Endelig anfører golfklubben, at en ekspertundersøgelse fra Danmarks Miljøundersøgelser viser, at den orkidéart fredningen har til formål at sikre - skrueaks - ikke har kunnet påvises siden 1970'erne.

Naturklagenævnets sekretariat har kontaktet Danmarks Miljøundersøgelser, som bekræfter, at skrueaks anses for forsvundet fra den pågældende lokalitet, men oplyser at det ikke kan udelukkes, at arten - med de rette vækstbetingelser - genindvandrer på stedet.

Afgørelse

Naturklagenævnets formand har på nævnets vegne, jf. naturbeskyttelseslovens § 81, stk. 3, truffet følgende afgørelse.

I henhold til naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan der ikke dispenseres fra en fredningsbestemmelse, hvis det ansøgte vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 kan i følge stk. 2 kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningen af Chr. Jensens Løkke, der omfatter et areal på ca. 1,1 ha, er af begrænset udstrækning, hvorfor ethvert indgreb i det fredede område må betragtes meget nøje med henblik på at sikre, at fredningens formål fastholdes.

Fredningens formål må forstås således, at det er hensigten at sikre en botanisk lokalitet og dermed den på tidspunktet for fredningen eksisterende bestand af orkidéarten skrueaks. Arealets tilstand skal således bevares.

Det ansøgte projekt omfatter anlæg af to udslagssteder samt tilhørende stisystem - i alt ca. 48 m² - i forbindelse med en ønsket udvidelse af Bornholms Golfklub. Udslagsstederne forventes opført i 20 cm's højde og belagt med en nyere type naturgræsmatte. I forbindelse med projektets udførelse vil det blive nødvendigt at skove nogle træer mod vest.

Efter en samlet vurdering og navnlig under henvisning til det fredede areals beskedne størrelse anser Naturklagenævnet det for værende i

strid med fredningens formål, at ændre arealets tilstand ved at etablere to udslagssteder i Chr. Jensens Løkke.

Naturklagenævnet finder herefter ikke, at der i denne sag, hvor der er tale om udvidelse af en golfbane ind i et mindre fredet område, ses at foreligge tilstrækkeligt tungtvejende grunde til at tillade, at dele af området anvendes til golfformål. Det gælder uanset orkidéen skrueaks i en årrække ikke er påvist i området, da det ikke kan afvises, at arten genindvandrer på lokaliteten.

Der kan på den baggrund ikke gives medhold i klagen.

Naturklagenævnet stadfæster herefter Fredningsnævnet for Bornholms Amts afgørelse af 29. november 2002 således, at der gives afslag på dispensation fra fredningen af Chr. Jensens Løkke til etablering af to udslagssteder.

Inger Vaaben
viceformand

/

Isabelle Navarro Vinten
fuldmægtig

Skov- og Naturstyrelsen
Fredningsregisteret
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Hovedmodtager
Bornholms Golf Klub
v/baneudvalgsformand
Poul Houtved Olsen
Plantagevej 3 B
3700 Rønne

for Bornholms Regionskom-
mune
Damgade 4a
3700 Rønne
Tlf. 5695 0145
Fax. 5695 0245

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

MPS11095/Sagsbeh. HER
J.nr. 06.11.01.01.2005-5.4
Deres j.nr.

9 FEB. 2005

8. februar 2005

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til etablering af 2 udslagssteder samt en sti i den fredede klippeløkke på ejendommen matr.nr. 55 Knudsker. Projektet er nærmere beskrevet i det til nævnet fremsendte materiale.

Det fremgår af sagen, at området er omfattet af en den 10. december 1975 tinglyst fredningskendelse, der fastsætter blandt andet:

"Arealet skal bevares i dets nuværende tilstand. Det må således ikke bebygges - ej heller med skure, boder eller lignende - opdyrkes, beplantes, eller drænes; der må ikke på området foretages stensprængning eller stenbrydning, og der må ikke fjernes sten eller andre materialer derfra - bortset fra træ og brænde fra skoven."

Bornholms Regionskommune har under sagen tilkendegivet, man regionskommunen hverken som ejer eller tilsynsmyndighed kan anbefale projektet, når navnlig henses til Naturklagenævnets afgørelse af 14. januar 2004 i anledning af en tilsvarende ansøgning fra golfklubben.

Danmarks Naturfredningsforening har ligeledes udtalt sig imod projektet under henvisning til Naturklagenævnets afgørelse.

Fredningsnævnet finder, at spørgsmålet om etablering af to udslagssteder i Chr. Jensens Løkke har fundet sin afgørelse ved fredningsnævnets afgørelse af 29. november 2002 som stadfæstet af Naturklagenævnet den 14. januar 2004. Herefter, og da der ikke er fremkommet nye oplysninger, der kan begrunde en anden afgørelse, meddeler fredningsnævnet afslag til det søgte.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2 indbringes for Naturklagenævnet af Dem, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indgives skriftligt til fredningsnævnet, Damgade 4A, 3700 Rønne.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget Deres klage fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk/klagegebyr.htm.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms Regionskommune, Natur og Miljø og Danmarks Naturfredningsforening.

F. Schønnemann

Genpart til : Skov- og Naturstyrelsen Fredningsregisteret
Til Deres orientering.

Fredningsnævnet for Bornholms Amt
Damgade 4 A
3700 Rønne

NATUR OG MILJØ

Modtaget

-7 DEC. 2004

Retten i Rønne

Skovløkken 4

Tejn

3770 Allinge

Tlf.: 56 92 00 00

Fax: 56 92 58 16

E-mail:

naturogmiljoe@brk.dk

www.brk.dk

CVR: 26-69-63-48

P-enhed: 1.003.307.214

6. december 2004

Ansøgning om at etablere to udslagssteder

Bornholms Golfklub søger om tilladelse efter Fredningsnævnets kendelse af 10.12.1975 til at etablere to udslagssteder i den fredede klippeløkke matr. nr. 55b, Knudsker, som ejes af Bornholms Regionskommune.

Begrundelsen for at søge er at golfbanen ikke har kunne udvide andre steder da naboerne omkring banen ikke er interesserede i at sælge jord til golfbanen.

I ansøgningen fremføres det bl.a.:

- At man søger om at etablere to udslagssteder i løkken plus en sti på 32m²
- At man ikke nødvendigvis ønsker at ændre udseende eller anvendelse af den øvrige del af løkken.
- At klippeløkken er fredet p.g.a en orkidé, men at denne orkidé ikke findes på arealet mere ifølge en avisartikel i Bornholms Tidende,
- At man i Rø har etableret en 18 huls golfbane i et område der indeholder stenløkker
- At man i sammenligningen med Rø føler sig som offer for en ikke fair behandling idet man 2 gange tidligere har søgt om etablering af udslagssteder i klippeløkken og begge gang fået afslag
- At man ønsker at lave naturpleje på arealet
- At man ønsker at offentligheden skal have adgang til arealet.

I fredningskendelsen hedder det at fredningspåstanden har til formål at sikre en bestand af orcidéarten skrueaks, der findes i området.

Fredningen går i hovedsagen ud på at området skal bevares i sin naturtilstand og at fredningsmyndighederne kan foretage naturpleje på arealet.

1 1 101 05 13P19-0003

I kendelsen hedder det: "Arealet skal bevares i dets nuværende tilstand. Det må således ikke bebygges – ej heller med skure, boder eller lignende - opdyrkes, beplantes eller drænes; der må ikke på området foretages stensprængning eller stenbrydning, og der må ikke fjernes sten eller andre materialer derfra – bortset fra træ og brænde fra skoven. Den del af området, der nu er bevokset med skov, må stadig dyrkes som skov. Afgræsning med heste eller kreaturer skal være tilladt. Fredningsmyndighederne skal efter forudgående meddelelse til ejeren kunne lade selvsåning og anden opvækst fjernet. Med mindre ejeren selv vil foranledige arealet afgræsset, skal fredningsmyndighederne efter forudgående meddelelse være berettiget til at lade en sådan afgræsning foretage. Gødskning, ukrudtsbekæmpelse og anvendelse af plantegifte er ikke tilladt."

Arealet ejes af Regionskommunen, som også står for naturplejen af arealet.

Der nævnes ikke noget i fredningskendelsen om at offentligheden ikke kan have adgang til arealet.

Med hensyn til sammenligningen med forholdene omkring anlæg af Rø Golfbane kan det i øvrigt nævnes at Spellingefredningen, som er gældende for dele af Rø golfbane, ikke er i modstrid med anlæggelse af golfbane idet det i den fredning bl.a. hedder: "Fredningen er heller ikke til hinder for anlæg af en golfbane efter et projekt, som er godkendt af Fredningsnævnet"

Golfklubben har to gange tidligere ansøgt om at etablere tilsvarende udslagssteder i løkken, og Fredningsnævnet har begge gange givet afslag. Det seneste afslag blev anket til Naturklagenævnet som gav Fredningsnævnet medhold i afslaget.

Bl. a. med følgende begrundelse: "Efter en samlet vurdering og navnlig under henvisning til det fredede areals beskudne størrelse anser Naturklagenævnet det for værende i modstrid med fredningens formål, at ændre arealets tilstand ved at etablere to udslagssteder i Chr. Jensens Løkke.

Naturklagenævnet finder herefter ikke, at der i denne sag, hvor der er tale om udvidelse af en golfbane ind i et mindre fredet område, ses at foreligge tilstrækkeligt tungtvæjende grunde til at tillade, at dele af området anvendes til golfformål. Det gælder uanset orkidéen skruceaks i en årrække ikke er påvist i området, da det ikke kan afvises, at arten genindvandrer på lokaliteten."

Det meddeles Fredningsnævnet at Regionsrådet ikke kan anbefale tilladelse til det ansøgte.

Bilag:

Ansøgning

Oversigtskort

Kopi af naturklagenævnets afgørelse

Med venlig hilsen

Ilsebil Hansen

Direkte tlf.: 5692 2052

E-mail: Ilsebil.Hansen@brk.dk

Bornholms Golf Klub
Plantagevej 3 B. 3700 Rønne

Bornholms Regionskommune
Modtaget

31 AUG. 2004

Til Regionskommunen

Tilgroet stenløkke.

Kommentar: Unik Stenløkke

I egenskab af baneudvalgsformand i Bornholms Golf Klub skriver jeg til Regionskommunen i håb om hjælp til løsning af et problem vi har i klubben.

Vi har et behov for at kunne udvide vores bane, men omkringliggende lodsejere har ikke villet sælge jord til os. Imidlertid findes der et stykke jord som ejes af Regionskommunen nemlig matr. nr. 55 b Knudsker, beliggende på Plantagevej 3 b.

Grunden er pålagt en fredning, på grund af en orkidé som engang fandtes i området.

En orkidéekspert fra Danmarks Miljøundersøgelse har i Bornholms Tidende den 23-7-2002 udtalt at omtalte orkidé ikke længere findes og ikke har kunnet konstateres de sidste tyve år.

Man har nu fra fredningsnævnets side ændret status på omtalte løkke og kalder det nu en "unik" Bornholms stenløkke.

Løkken afgræsses af får højst én gang om året foranstaltet ved Regionskommunens skovfoged

Vi har været igennem to fredningskendelser der gik klubben imod.

Vi fra klubbens side forstår ikke at når der i samme sportsgren kan gives tilladelse til at etablere en attenhuls golfbane i Rø, på kanten af et habitatsområde, og med indbyggede stenløkker, synes vi nok at vi er blevet offer for en ikke fair behandling. Vi ligger indenfor samme regionskommune men det ser ud til at der ikke er lighed for loven.

Vi beder kun om tilladelse til at etablere to udslagssteder i omtalte løkke med en sti på ca. 32 kvm., resten af løkken må gerne for vores skyld ligge hen som den gør i øjeblikket.

Hvis stenløkken er så unik som man fra fredningsrådets side mener, forstår vi ikke at offentligheden ikke får adgang til at bese den, der findes ingen henvisningsskilte eller anden information der gør opmærksom på løkken, og i øjeblikket er det svært at se at det skal være en stenløkke da den er totalt overgroet.

Vi har tilbudt lave naturpleje efter anvisning fra skovfogeden, og mener bestemt at vi kan gøre det bedre, men heller ikke dette har vi kunnet komme igennem med

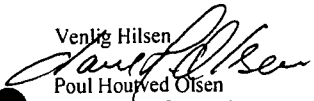
Vi så meget gerne at fredningen blev ophævet på omtalte løkke, for det vil betyde at vi kunne fremvise en Bornholmsk stenløkke for ca. 4-5000 gæster årligt, men da det er regionskommunen der ejer løkken er det regionskommunen der skal bede om at fredningen skal ophæves

Vi er helt indforstået med at vi skal bevare naturen, og mener at vi fra klubbens side lever op til dette, bedste eksempel på det er vel at en del af vores bane er gamle grusgrave som af klubben er etableret til naturskønt område med masser af dyre- og planteliv og disse skønne områder bliver bestemt set og beundret af både medlemmer og gæster, det samme vil gøre sig gældende for omtalte løkke

Vi mener også at vi er med til at forøge den Bornholmske turisme til glæde og gave for det Bornholmske samfund, ligeledes skaber det arbejdspladser, for nuværende ni fuldtidsstillinger, dette må vel også indgå som et væsentligt argument

Vi vil se hen til at der fra Regionskommunen tages initiativ til, sammen med klubben at foretage en besigtigelse af området I håb om at vi sammen kunne finde en løsning til alles tilfredsstillelse, står vi til rådighed med oplysninger i sagen

Venlig Hilsen

Poul Houved Olsen
Baneudvalgsformand
Bornholms Golf Klub
Plantagevej 3 b 3700 Rønne

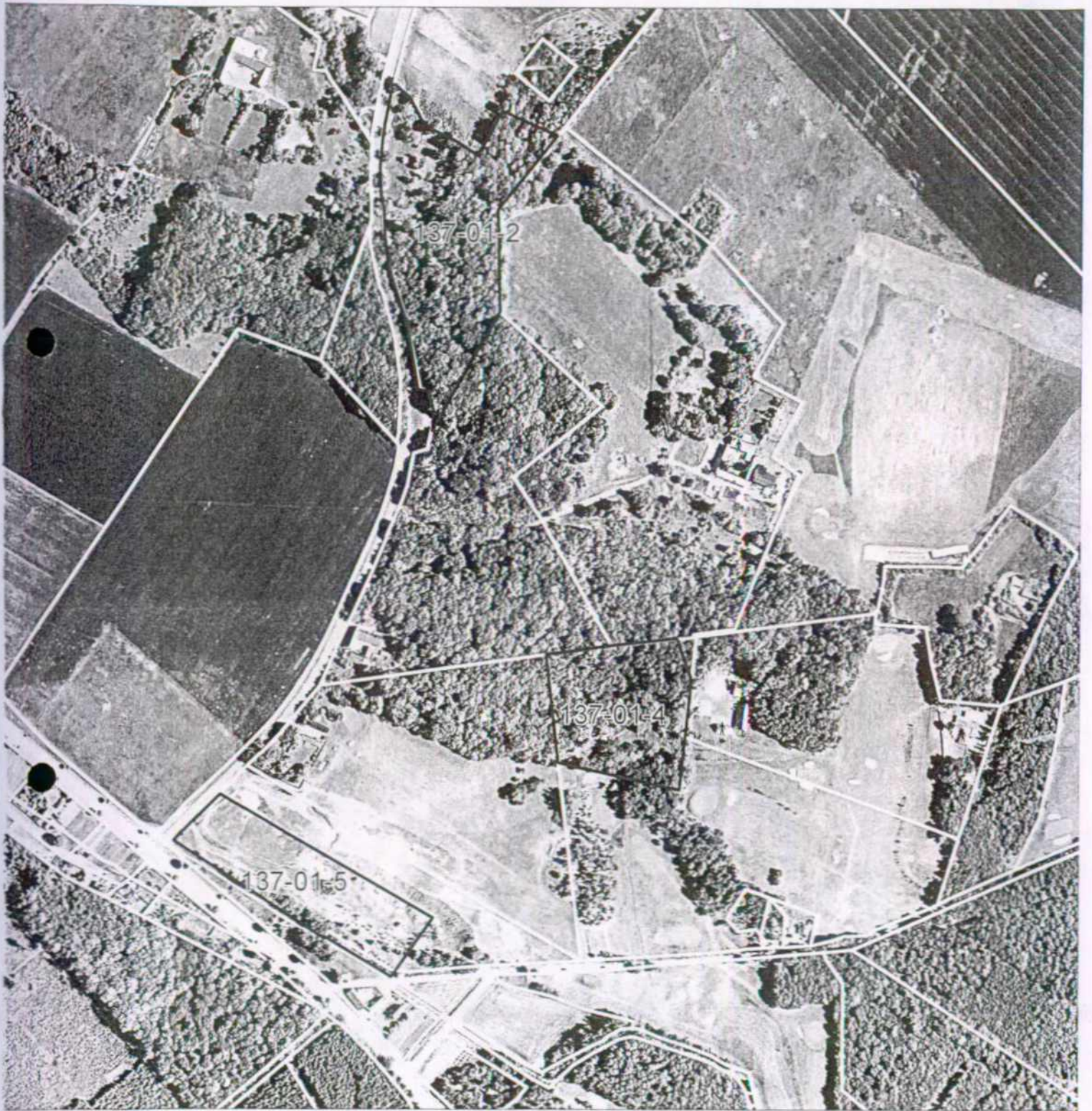
Tlf: 5695 6854 – Fax: 5695 6853 – Giro: 3 20 18 13

E-mail adresse: info@bornholmsgolfklub.dk Hjemmeside: www.bornholmsgolfklub.dk

Fredningsnævnet
for
Bornholms amts fredningskreds

DOK.NR. 1
MODTAGET

- 2 SEP. 2004 01.05.10P19-0003

Fredet klippeløkke ved Bornholms Golf Klub, Plantagevej 3B, Rønne.

Luftfoto fra 2004

fredningsgrænse markeret med rødt

Kort 1:5000

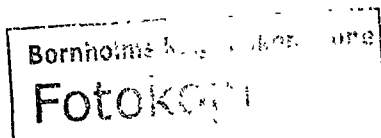
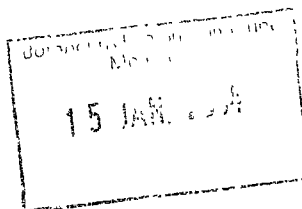
Fredningsnævnet

for

Bornholms amts fredningskreds

NATURKLAGENÆVNET
SEKRETARIATET

Bornholms Amt
Ullasvej 23
Postboks 160
3700 Rønne

Frederiksborggade 15, 1360 København K
Tlf. 3395 5700
Fax 3395 5769
X 400 S=nkn, P=sdn, A=dk+00, C=dk
E-mail: nkn@nkn.dk

14. januar 2004
J.nr.: 03-121/400-0001
INV/aft

Bornholms Regionskommune
Natur & Miljø
Skovløkken 4, Tejn
3770 Allinge

Hermed følger Naturklagenævnets afgørelse af dags dato i sagen om etablering af to udslagssteder i Chr. Jensens Løkke i Rønne Kommune.

Med venlig hilsen

Anette Fonnesbech Tange

overassistent

direkte tlf.: 33 95 57 00

Afgørelsen er sendt til:

- ❖ Bornholms Amt, Ullasvej 23, Postboks 160, 3700 Rønne
- ❖ Rønne Kommune, Rådhuset, Landemærket 26, 3700 Rønne
- ❖ Fredningsnævnet for Bornholms Amt, Ullasvej 4a, 3700 Rønne
- ❖ Bornholms Golfklub, Att.: Poul Houtved Olsen, Plantagevej 3B, 3700 Rønne

DOK.NR. 1
MODTAGET

15 JAN. 2004 0105.10 P25-0036

Fredningsnævnet.
for 5/05
Bornholms amts fredningskreds